

הרציף וסיכרו צייזבאטיס בתוך המקווה

הר האיתות. זהו רחוב טיפוסי בפרברי קיפסאון, בו נמצאים בתי יהודים, בהם ביקרו מלחי מבטח. ברקע נראה הסינגל היל, אחד משלושת הריה המפורסמים של קיפסאון.

מכונית שירות. על הרציף נמל קיפסאון ממתינה מכונית פרטית של יהודים מקומיים, לאיש צוות מבטח. היהודים הסייעו את אנשי הצוות לטיולים, והזמינו אותם לבתיהם.

יותר מאוחר בלילה, חזרו הבחורים מסיוורם בעיר. כולם היו מלאי חוויות, בעיקר לאחר שחלק גדול מהם טיפס ברכבת החשמלית להר השולחן, וצפה ממנו על קיפסאון כולה. החורים נתקלו ביהודים שעל הרציף, ותוך שעה קלה נערך במקום ערב החי ישראלי טיפוסי, שכלל שירי ישראל והסתים בהורה סוערת.

יהודי קיפסאון, שלא יכלו להעניק מתנות למלחי מבטח, עשו להם בעיקר הנחות בקניית סחורותיהם, ציידו אותם בארגוני אגנס ופירות טרופיים. הקהילה המקומית שלחה לצוות מתנה משותפת: מכונית הקלטה ושני ממוגי אויר חדישים. אנשי הצוות חשבו שממוגי האויר יותקנו בחורי האוכל ויקלו קצת על הנשימה בחום הלוחט, אולם רביהחובל סבר אחרת. הסביר הוא בנוסח משלו, לצוות: "שארם אל-שייך מקום נאה. מזג האויר בו צח ונאה. נתבסס בשארם — נפעיל את הממוגים."

אולם היתה סיבה הרבה יותר פשוטה לאי הפעלת הממוגים: ממוגים דורשים חשמל, חשמל צורכים גם שאר מכשירי האניה. הפעלת הממוגים וגזילת החשמל יפחיתו את כוונותה של האניה, במקרה הצורך.

למחרת היום נצבעה מבטח בדפנותיה, שוב חולקו חופשות ושוב חזרו המחזות הנרגשים, בין מלחים ישראלים ליהודים אפריקאיים. לבסוף נפרדה מבטח מהרציף, כשהמוני יהודים עומדים עליו ומנפנים בידיהם, ומלחי מבטח זורקים אליהם למוזרות פרוטות כסף שראלי.

★ ★ ★

מה אתה יודע על הים?

קרש הכריז תחרות על סיפור ימי בין אנשי מבטח. שמונה אנשים ישבו לכתוב את הסיפור הימי הקצר, למטרת התחרות. כל אחד מהם שאף להיות מקורי. הם הרבו לכתוב אודות הים, כי הרי התחרות היא על סיפור ימי. למען האיכות והרושם, הוסיפו גם עלילות אהבה.

כתב הראשון בעברית משתפכת: "הוי! הים! מה אהבתיך! מה משוגע אני אחריך! כשאתה שקט — אני שותק. כשאתה רוגש — אני גועש. אתה יפה ולפעמים מכוער. אבל אהבתיך אלך הורסת מחיצות. אני משוגע."

כתב השני, בעברית לירית: "הוי הים, טא — סם — טם. אהבתיך — שטראם גראם. קניתי בדאקאר טאם טאם כי אני מטומטם."

כתב שלישי בעברית מליצית: "הים פרוש לו כמפת נילון כתולה, מבריקה, חלקה, נוצצה."

כתב הרביעי, בעברית מודרנית מקובלת: "הים! ימה שמך! אידיוט! לך קיבינימאט. כלב בן כלב חיריין נשופים, בן נוכלים. ים נמול, מצחין כמי רגליים, הצרה היא שצריך לפעמים לשתות אותך, כשאתה מוכנס על ידי הצייף למיכלים."

כתב החמישי, בעברית רומנטית פורנוגרפית: "הים היה יפה כנערה בבתולה, חטובת ירכיים ומלאת שדיים. שפתייה היו פשוקות קמעה, שעה ששוכבה היתה בין סדיניה הכחולים. כאשר קרבתי אליה, כשנקראתי למילואים, היא הרטיטה בהתרגשות הסדינים התכולים והרטובים התבדרו ברוח. הים נרגע ואני נרגעתי."

כתב השישי: "אני רוצה בקבוק ויסקי." כתב השביעי: "אני רוצה בקבוק ג'ין." כתב השמיני: "אני מוכן לקחת מה שיתנו לי."

אבל בפרס האמיתי זכו ששה אנשים אחרים. אגב, באותה תחרות בה חשתתף גם הסופר הישראלי הצעיר מילא אוהל, חתן פרס אוסישקין, לא זכה מילא באף אחד מהפרסים.

עם בחורה בקאדילק

בבוקר נכנסה מבטח לנמל קיפסאון ונקשרה לרציף. הרציפים היו שוממים וריקים, ורק פועלים כושים התהלכו עליהם. אולם כעבור דקות מספר, כבר הופיעו אשתו של הציר הישראלי ביוהנסבורג ודודו של איש האניה עמוס ברימסדה, שהוא ספק אניות בקיפסאון, שקיבל על עצמו למלא את כל מחסורה של מבטח.

לאט לאט החלו להופיע שאר היהודים הציונים שבקיפסאון, והרציף החל להתמלא בנערות צעירות והייכניות שנופפו בידיהן למלחי מבטח המתפעלים. יהודי קיפסאון באו ברכבם ובפרשיהם, מכוניות כאר שהן רק קצת פחות מפוארות מאלה המקובלות בכבישי ישראל. כאשר החל צד אחד של האניה לרדת לרציף, התנפלו עליהם היהודים, הכניסום למכוניות, וחטפום לכיוון בלתי ידוע.

בין אלה שזכו ליהנות מן ההפקר היה גם אהרון בוציאן, שהתלבש באקראי על בובה יהודיה, שניצבה בדד על הרציף ההומה מאדם. אחרי שיחת היכרות קצרה הציע בוציאן טיול של אחר הצהר לאורך הרציף, לידיתו החדשה.

הנערה, שלא אבתה לגלות את שמה, הסכימה לפגישה. במועד שנקבע, לא היססה והובילה את בוציאן ישר לתוך מכונית קאדילק מפוארת. אחרי שיחת רעים יסודית בתוך המכונית (פרטים שטרם נשמעו לפתע באמצע הלילה דפיקה חזקה על פתח המכונית. בוציאן, שזכר את כל סיפורי האימים על מעשיהם הנוראים של הכושים באפריקה, נבהל מאוד, פתח את דלת המכונית וכמעט התעלף כשראה את יונה ניצב לידו ואומר ב ידיש עסיסית: "גו, מה שלומך? באתי להעיר אותך...")

מידד האלחוטאי והרברט החובש נלכדו בידי יהודי אמיד, שהכניסם למכוניתו והודיע להם שיוכלים למקום אכזוטי. הם הגיעו לבית מפואר ובכניסה צויה עליהם היהודי להתפשט, והתפשט אף הוא עמם. למרות שהיו אלה שעות בוקר מוקדמות, קרצו מידד והרברט זה לזה, כשהודיע להם היהודי כי הכניסה על חשבוננו, ומיהרו להתפשט.

קשה לדעת מי נדהם יותר ברגע שנכנסו מידד והרברט לאולם: הם עצמם או קבוצת היהודים הערומים ששחיתה בתוך המקווה, וראתה לפתע את פניהם החירורים של שני הישראליים. ברור שבלתי ברירה, הפכו גיסינ והרשר ליהודים כשרים וטבלו במקווה המקומית, בה יושבים יהודים בכל שעות היום ומספרים צייזבאטיס.

רב-טוראי אחד מאנשי הצוות נעצר על ידי יהודי, שהזמינו להלוות אלו. תוך כדי שיחה, לא התאפק היהודי מלשאול את המלח מה תפקידו באניה ומה דרגתו. ענה המלח: "אני ראבי" היהודי, שכנראה זה זכר רב לא ראה רבאי אמיתי, קפץ על המציאה ומיהר לשאול את המלח: "או, ראבאי, מתי חל ראש חודש?" המלח לא איבד את עשתונותו והשיב מיד: "אני כל כך הרבה זמן בים, ששכחתי מתי ראש חודש."

★ ★ ★

ברקוביץ שתה יותר מדי

בעוד חלק מאנשי האניה מבלה בנעימים בבתי יהודים כשרים בקיפסאון, עסק הצד השני בהעמסת חביות שמן ודלק על האניה. כרגיל נדפקו שוב המכוניות, שעסקו בעבודה השחורה, וחלק הגוון מהם זכה באותו מעמד לפגם גופני בלתי נעים.

או הגיע שק הדואר לאניה ונפתח חגיגת. בין שאר הדברים שהיו בו, היה גם עתון עברי אחד ממדינת ישראל. היה זה טופס גליון העולם הזה, שנשלח לאחד המלחים, ואשר נושאו המרכזי היה: האפוס של טיראן.

כבכל נמל, היו המפקד וסגנו נאלצים לבקר במסיבות ולערוך מסיבות גומלין. אך לם הצרה האמיתית היתה ביקור העתונאים המקומיים על האניה. העתונאים הרגישו כנראה שמשוהו לא בסדר, בנה ששתי פריגטות ישראליות מופיעות בזו אחר זו במקום שאין רגילים לראותן. קשה היה למפקד להתחמק ממטר השאלות שהמטירו עליו. הוא נקט בתכסיס מיושן. תחילה הוציא מהבאר שבתאו בקבוקי משקה והיש קה את העתונאים. נוסף לזה חילקו להם את דגלוני האניה, עד שלא נשאר אף דגלון אחד למזכרת. לאחר זאת כבר לא שאלו העתונאים שום פרטים מיותרים על האניה, מאחר שכל שאלה שלהם היתה מתקבלת בצחוק גדול והעתונאים עצמם האמינו שהם מבוססים.

מסיבה זו לא ניתן פרסום גדול לעגינתה של מבטח בקיפסאון. העתונים כתבו שהיא באה ממים רבים וחונרת אל הים ללא תוספת פרטים.

עוד תקרית בלתי נעימה אירעה בקיפסאון, שהיתה קשורה אף היא בביקור הפריגטה הראשונה, מונק. אחד ממלחי מונק בשם ברקוביץ ירד לחופשה בערב האחרון לשהות אנייתו בנמל, ביקר בבית מרוח וחזר לי אניה. בדרכו חזרה נתקל בכמה ידידים ששיכנעו אותו כי יש לו עוד זמן לחזור לאניה. הם הזמינו אותו למקום חמים, שהיו בו גם בתורות, כפי שטוען ברקוביץ, וכטוב ליבו ביין, הוא נרדם במקום והת עורר רק למחרת בבוקר.

הוא מיהר בריצה לנמל והספיק עוד לראות את מונק מתרחקת. עתה, כשהגיעה מבטח לקיפסאון, זכתה בתוספת אדם לצוותה. ברור שברקוביץ האומלל לא זכה, למרות כל הפצרותיו, לרדת בשום נמל בדרך. על האניה, מה שבטוח — בטוח.

★ ★ ★

הורה על הרציף

לפנות ערב הגיעו יהודי קיפסאון לנמל בהמוניהם. מכיון שמטעמי בטחון לא ניתן להם לעלות על האניה, הם נשארו עומדים על הרציף, נועצים את עיניהם ללא הרף באניה ובאנשיה. האלחוטאי ניסים התרגש כל כך שעה שהתבונן ביהודים המסתכלים בו, עד שהחל מרוקן את ארנקו מתמונותיו ומחלקן בתוספת אוטוגרמים לאנשים שביקשו מוכרת מישראל. בחשיכה לא הבחין בכך שבין שאר התמונות חילק את תמונות כל חברותיו בכל נמלי העולם.